EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.9.2020
COM(2020) 603 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Hodnocení programu na podporu strukturálních reforem v polovině období

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Hodnocení programu na podporu strukturálních reforem v polovině období

ÚVOD

Bez reforem na podporu růstu ekonomiky stagnují a zpomalují. Provádění dobře navržených reforem pomáhá zlepšit produktivitu, urychlit konvergenci, posílit odolnost hospodářství a zlepšit poskytování veřejných služeb, jako např. spravedlnosti, zdravotnictví a vzdělávání. **Program na podporu strukturálních reforem** pomáhá členským státům EU navrhovat a provádět reformy na podporu růstu tím, že vnitrostátním orgánům poskytuje potřebné odborné znalosti. Podpora může mít například podobu strategického nebo právního poradenství, studií, odborné přípravy a návštěv odborníků v terénu. Mohou ji poskytovat mezinárodní organizace, veřejné subjekty, poradenské agentury nebo vlastní zaměstnanci Evropské komise. Program **s rozpočtem 222,8 milionu EUR na období 2017–2020** řídí Generální ředitelství pro podporu strukturálních reforem (GŘ REFORM).

V souladu s nařízením o programu na podporu strukturálních reforem[1] byl program předmětem **hodnocení v polovině období**. Účelem bylo posoudit, jak program na podporu strukturálních reforem dosud fungoval s ohledem na pět hodnotících kritérií (relevantnost, účinnost, účelnost, soudržnost a přidanou hodnotu EU) a vyvodit závěry pro možná budoucí zlepšení. V této zprávě zaměstnanci Komise představují zjištění a dále je rozvíjejí.

METODA

Hodnocení v polovině období se týkalo rozpočtových cyklů programu 2017 a 2018, přípravné akce 2016[2] a projektů financovaných prostřednictvím dobrovolných převodů dodatečných zdrojů[3] do rozpočtu programu na podporu strukturálních reforem Řeckem a Bulharskem v roce 2018. Za tímto účelem vypracoval nezávislý externí dodavatel hodnotící studii[4]. Studie byla provedena během období 12 měsíců a započala v listopadu 2018.

---

[1] Článek 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/825 (Úř. věst. L 129, 19.5.2017, s. 1), ve znění nařízení (EU) 2018/1671 (Úř. věst. L 284, 12.11.2018, s. 3).

[2] Evropská komise (2017), příloha rozhodnutí Komise ze dne 26. ledna 2017, kterým se mění rozhodnutí Komise C(2016) 4011 o přijetí rozhodnutí o financování přípravné akce „Rozvoj kapacit a budování institucí na podporu provádění hospodářských reforem“ (C (2017) 304 final).

[3] Článek 11 nařízení o programu na podporu strukturálních reforem zmiňuje dobrovolné příspěvky, které může členský stát převést z evropských strukturálních a investičních fondů do programu na podporu strukturálních reforem za účelem využití tímto konkrétním členským státem.

[4] Ernst & Young, „Mid-term Evaluation of the Structural Reform Support Programme (SRSP) 2017-2020“ (Hodnocení programu na podporu strukturálních reforem v polovině období 2017–2020), (2020), dostupné na adrese https://data.europa.eu/doi/10.2887/656262. Shrnutí jsou dostupná na adrese https://data.europa.eu/doi/10.2887/584399 (v angličtině), https://data.europa.eu/doi/10.2887/244815 (ve francouzštině) a https://data.europa.eu/doi/10.2887/530192 (v němčině).

Hodnocení celkem analyzovalo více než 300 projektů technické podpory ve 24 členských státech za použití různých metod sběru údajů. Ty zahrnovaly sekundární výzkum, analýzu údajů z interního informačního systému Komise používaného GŘ REFORM k řízení programu na podporu strukturálních reforem, cílené rozhovory se zúčastněnými stranami, cílené on-line konzultace a případové studie. Komise rovněž provedla veřejnou konzultaci za účelem shromáždění vstupů od široké veřejnosti, podniků, obchodních sdružení a zájmových skupin.

Komise považuje kvalitu shromážděných důkazů za uspokojivou. Nejdůležitějším omezením spolehlivosti zjištění byla skutečnost, že v době, kdy hodnocení proběhlo, byl program na podporu strukturálních reforem zaveden teprve velmi krátce a mnoho projektů technické podpory stále probíhalo. Tato zpráva proto obsahuje pouze počáteční závěry a poznatky, jež se v průběhu provádění programu mohou vyvíjet.

PROVÁDĚNÍ PROGRAMU

Program na podporu strukturálních reforem 2017 a program na podporu strukturálních reforem 2018 disponovaly rozpočtem ve výši 53 milionů EUR[5]**.** V rámci rozpočtového cyklu 2017 bylo z 271 předložených žádostí vybráno k financování 159 žádostí z 16 členských států. V rámci rozpočtového cyklu 2018 bylo z 444 předložených žádostí vybráno k financování 146 žádostí z 24 členských států. V rámci obou rozpočtových cyklů **se více než polovina vybraných žádostí o technickou podporu týkala řešení problémů zjištěných v souvislosti s procesy správy ekonomických záležitostí**, zejména provádění doporučení pro jednotlivé země v rámci evropského semestru.

Ze všech projektů hodnocených v rámci rozpočtových cyklů 2017 a 2018 byla více než polovina realizována v sedmi členských státech (Rumunsko, Chorvatsko, Malta, Kypr, Litva, Slovinsko a Polsko). Schválený rozpočet hodnocených projektů na roky 2017 a 2018 pokrýval růst a podnikatelské prostředí (13,5 milionu EUR), trh práce, vzdělávání, zdravotnictví a sociální služby (11,4 milionu EUR), správu příjmů a správu veřejných financí (9,1 milionu EUR), finanční sektor a přístup k financování (7 milionů EUR) a správu věcí veřejných a veřejnou správu (6,8 milionu EUR). Třemi typy poskytovatelů technické podpory, kteří se nejvíce podíleli na realizaci těchto hodnocených projektů, byly mezinárodní organizace (37 %), soukromé společnosti (22 %) a orgány veřejné správy (8 %). **V době hodnocení v polovině období bylo dokončeno 22 % projektů.**

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Pokud jde o **relevantnost** programu na podporu strukturálních reforem, ze zjištění v rámci hodnocení vyplývá, že program na podporu strukturálních reforem do značné míry řeší potřeby členských států. Podle konzultovaných zúčastněných stran je program na podporu strukturálních reforem vhodným nástrojem pro poskytování technické podpory členským státům při navrhování a provádění reforem na podporu růstu. Program je vnímán jako významný nástroj ke zlepšení schopnosti členských států definovat účinnější postupy a

[5] Program na podporu strukturálních reforem 2017: 22,5 milionu EUR, program na podporu strukturálních reforem 2018: 30,5 milionu EUR.

metodiky. Kromě toho členské státy obzvláště ocenily vysoký stupeň flexibility, jednoduchost postupů zadávání zakázek a provádění řízených Komisí a neexistenci požadavků na spolufinancování. Zjištění dále naznačují, že technická podpora pro reformy je i nadále zapotřebí. To rovněž dokazuje zvýšená poptávka členských států po technické podpoře v průběhu let.

Pokud jde o **účinnost** programu na podporu strukturálních reforem, zjištění ukazují, že projekty financované v rámci tohoto programu jsou obecně dobře navržené a zohledňují potřeby a konkrétní situaci přijímajících orgánů, které požádaly o podporu. Zohledněny jsou rovněž relevantní socioekonomické dopady a navržená opatření jsou často proveditelná a mají realistické lhůty. Ze zjištění navíc vyplývá, že program na podporu strukturálních reforem vykazuje pokrok při dosahování svých cílů. Většina projektů technické podpory má šanci dosáhnout kýžených výsledků nebo jich již dosáhla. Z důkazů vyplývá, že změny v politické struktuře přijímajících orgánů a nedostatečná spolupráce mezi zúčastněnými stranami jsou významnými překážkami při dosahování projektových výstupů. Komplexní hodnocení dopadu programu bude provedeno později.

Zjištění vyplývající z hodnocení naznačují, že řízení programu na podporu strukturálních reforem je **účelné**. Stávající interní informační systém Komise je z velké části vhodným monitorovacím nástrojem, ačkoli v době hodnocení stále potřeboval další zlepšení. Kromě toho všechny útvary Komise, s nimiž byly vedeny rozhovory, uvedly, že jejich spolupráce s GŘ REFORM je účinná. Co se týče nákladové efektivnosti, zjištění naznačují, že dosažené výsledky jsou úměrné přidělenému rozpočtu. S ohledem na omezení analýzy lze opatření financovaná programem na podporu strukturálních reforem zatím považovat za nákladově efektivní. Důkazy rovněž svědčí o tom, že míra čerpání prostředků u programu je v souladu s dvouletým trváním projektového cyklu programu na podporu strukturálních reforem. Lze proto vyvodit závěr, že program na podporu strukturálních reforem je z hlediska plnění rozpočtu časově efektivní. Ze zjištění zároveň vyplývá, že by mohly být zváženy společné normy pro monitorování technické podpory na vnitrostátní úrovni. Další pozornost by mohla být věnována některým menším rizikům zpoždění při zadávání zakázek.

Pokud jde o **soudržnost** programu, analýza ukazuje, že různé složky intervenční logiky programu na podporu strukturálních reforem jsou navzájem logicky propojeny. Program je rovněž dobře začleněn do rámce evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik. Z důkazů vyplývá, že GŘ REFORM zavedlo vhodný mechanismus koordinace technické podpory. Tento mechanismus koordinace umožňuje včas identifikovat potenciální synergie a pomáhá zabránit dvojímu financování činností, které jsou již financovány z jiných fondů a programů EU. Rozhovory s dalšími útvary Komise potvrzují, že doplňkovost programu na podporu strukturálních reforem a ostatních programů je do značné míry zaručena. Některá generální ředitelství Komise však rovněž zdůraznila, že skutečnost, že podpora z programu na podporu strukturálních reforem není sladěna s jejich programovým obdobím, přináší problémy u jiných programů EU se souvisejícími cíli. Ze zjištění rovněž vyplývá, že aby členské státy zjistily dvojí financování, musely by zvýšit svou schopnost provádět důkladnější kontroly.

V neposlední řadě hodnocení zdůrazňuje jasnou **přidanou hodnotu EU** daného programu. Technická podpora poskytovaná v rámci programu na podporu strukturálních reforem má za cíl zaměřit se na problémy spojené s reformami, které členské státy nemohou řešit na vnitrostátní úrovni, ale u nichž musí hledat podporu na úrovni EU z důvodu omezené kapacity nebo znalostí. Projekty technické podpory navíc velmi často poskytují platformu pro sdílení osvědčených postupů a poznatků mezi členskými státy. To jsou základní prvky, u nichž se očekávalo, že program na podporu strukturálních reforem přinese přidanou hodnotu EU. Mohla by se však ještě více zlepšit výměna informací mezi přijímajícími orgány v různých členských státech s cílem umožnit optimalizaci synergií a sdílení řešení.

ZÁVĚR

Komise považuje zjištění vyplývající z hodnocení v polovině období za uspokojivá a úměrná úrovni dokončení programu. Na základě výsledků hodnocení v polovině období **je Komise toho názoru, že programu na podporu strukturálních reforem se daří dosahovat předem stanovených cílů a má potenciál k rozšíření.** Výše uvedené poznatky budou náležitě zohledněny. Komise zároveň uznává, že v tomto okamžiku nelze vyvodit konečné závěry o výkonnosti programu vzhledem k tomu, že hodnocení v polovině období proběhlo v rané fázi provádění programu. Komise zejména posoudí dopad programu v rámci hodnocení *ex post*.